

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, УПРАВЛІННЯ
ТА СУСПІЛЬНИХ НАУК

СОЦІАЛЬНА РОБОТА: СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, РОЗВИТОК

МАТЕРІАЛИ VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
18 ГРУДНЯ 2025 РОКУ

ЛЬВІВ – 2026

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Факультет психології та соціального захисту

Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

**СОЦІАЛЬНА РОБОТА:
СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, РОЗВИТОК**

Матеріали
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
18 грудня 2025 року

Львів – 2026

УДК 316.4.05: 009. 37.032

Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток.
Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 18 грудня 2025 р.; [за ред.: Нагірняка М.Я.]. Львів : ЛДУ БЖД, 2026. 590 с.

Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (грудень 2025 р.) присвячені стратегічним змінам у системі соціальної роботи під впливом воєнного стану. У збірнику проаналізовано перехід до розвивальної парадигми та впровадження інноваційних технологій у соціальну політику. Особлива увага приділена комплексній підтримці ветеранів, військовослужбовців, внутрішньо переміщених осіб та громадян, які постраждали від наслідків бойових дій. Матеріали охоплюють широкий спектр тем: від психологічної реабілітації та соціального супроводу в секторі безпеки до новітніх методів соціального менеджменту та взаємодії державних і громадських інституцій.

Опубліковані тези мають вагомe значення для модернізації вищої освіти та практичної діяльності. Вони спрямовані на: вдосконалення професійної освіти, формування компетентностей, професійних навичок майбутніх соціальних працівників, сприяння активному обміну досвідом між науковою спільнотою та практикуючими спеціалістами, розробку адаптивної та професійної моделі діяльності фахівця соціальної сфери, що відповідає викликам сучасності.

Це видання стане цінним ресурсом для широкого кола читачів, які прагнуть глибоко зрозуміти виклики, що постали перед соціальною сферою в часи війни та масштабних суспільних змін. Книга пропонує ґрунтовний аналіз пріоритетів розвитку галузі. Особливу увагу приділено стратегіям післявоєнного відновлення, що робить видання актуальним як для науковців, так і для практиків.

Головний редактор: НАГІРНЯК Михайло Ярославович

кандидат історичних наук, доцент
доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності.

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету психології та соціального захисту
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
(Протокол № 3, від 23 січня 2026 р.)*

© Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2026

© Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук 2026

© Нагірняк М.Я. 2026

Власенко С. Виготовлення ляльки-мотанки як засіб ресоціалізації ветеранів.....	213
Сахаров Б. Соціальний супровід та соціальна інтеграція ветеранів війни у сучасному суспільстві.....	217
Максютинський О. Інституційні зміни, соціальна мобільність та взаємодія громад в умовах післявоєнного відновлення.....	220
Кінаш О. Соціальна інтеграція внутрішньо переміщених осіб у приймаючі громади: бар'єри, потреби та моделі підтримки.....	223
Морозов С. Основні характеристики соціальних послуг, що можуть надаватися військовослужбовцям і членам їх сімей у процесі соціального супроводу.....	229
Боднар А., Яремко Р. Соціальний супровід ветеранів війни та демобілізованих військовослужбовців.....	235
Лико Є. Актуальні питання реінтеграції, адаптації, реабілітації ветеранів.....	241
Зіміч В. Соціальний супровід осіб, які постраждали внаслідок війни, як чинник соціальної адаптації в українському суспільстві	244
Зінченко П. Вторинна травматизація соціальних працівників: профілактика вигорання під час роботи з військовими.....	248
Костишин Е. Електронні сервіси як інструмент соціального захисту ветеранів у секторі безпеки та оборони	254
Озеров М. Організаційно-правові засади соціальної роботи з ветеранами війни в Україні: теоретичний аспект..	260
Решетченко Д. Особливості психосоціального супроводу військовослужбовців, які повернулися з полону.....	264

- розладом. *Журнал «Наукові інновації та передові технології»*. 2024. №8 (36). С. 1585–1596.
3. Бриль М.М. Ресурсна лялька як засіб самопідтримки в арт-терапії в умовах війни. *Організаційна психологія. Економічна психологія*. 2024. Том 33. №3–4. С. 7–19.

Богдан САХАРОВ

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

СОЦІАЛЬНИЙ СУПРОВІД ТА СОЦІАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ ВETERANІВ ВІЙНИ В СУЧАНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Повномасштабна війна в Україні суттєво трансформувала не лише оборонну й безпекову сферу, а й соціальні інститути, зокрема систему реабілітації та соціального супроводу ветеранів війни. Повернення військовослужбовців до мирного життя супроводжується значною кількістю соціальних, психологічних, правових та економічних викликів, що потребують комплексної міжвідомчої взаємодії. Водночас формуються нові моделі підтримки, у яких соціальна робота набуває стратегічного значення для забезпечення сталого функціонування суспільства в умовах тривалої воєнної напруги та післявоєнної реконструкції. [1, с. 11].

За даними державних та міжнародних інституцій, українське суспільство у найближчі роки матиме справу з одним із найбільших у Європі корпусів ветеранів сучасних війн. Це зумовлює необхідність розроблення ефективних механізмів соціальної інтеграції, професійної адаптації, психологічної реабілітації та підтримки ветеранів на всіх життєвих етапах. Соціальні служби, освітні інституції, психологічні центри, громадські організації та міжнародні партнери стають ключовими агентами змін, які мають

забезпечити повернення ветеранів до активного громадського, професійного та сімейного життя.

Збройна агресія РФ проти України суттєво збільшила кількість військовослужбовців, ветеранів, сімей загиблих, поранених, полонених та внутрішньо переміщених осіб, які потребують комплексної соціальної підтримки. За даними Мінветеранів, кількість ветеранів в Україні у найближчі роки перевищуватиме 1 млн осіб, що створює значне навантаження на державну систему соціального захисту та реабілітації [1].

У цих умовах соціальні працівники мають працювати не лише з окремим клієнтом, а з групами, локальними ініціативами, будуючи стратегії колективної стійкості.

Суттєвою інституційною зміною є запровадження служб супроводу військовослужбовців та їхніх сімей, що регламентовано постановою Кабінету Міністрів України № 948. Документ визначає, що служби супроводу мають забезпечувати підтримку поранених, родин загиблих, зниклих безвісти, а також здійснювати «участь у відновлювальних, адаптаційних та реінтеграційних заходах» [3, с. 2–3]. Це розширює межі соціальної роботи та інтегрує її у систему оборонних і безпекових структур держави.

Важливим завданням соціальних працівників є підтримка внутрішньо переміщених осіб і сприяння соціальній мобільності. Зокрема, ВПО потребують багаторівневої допомоги – гуманітарної, психологічної, соціально-правової та освітньої, що значно підвищує навантаження на соціальні служби та вимагає нових практик взаємодії між установами [1, с. 19]

Соціальний супровід полягає у забезпеченні доступу до соціальних послуг, правового консультування, медичної допомоги, психологічної підтримки, професійної адаптації та сімейної допомоги.

Відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни» (ред. 2023 р.) соціальні послуги мають надаватися комплексно, із залученням державних, громадських і міжнародних організацій [2].

Психологічні травми, ПТСР, втрата побратимів, тривала напруга та постбойовий синдром вимагають спеціалізованої допомоги.

Провідні міжнародні рекомендації (WHO, 2022) наголошують на важливості раннього втручання, групових практик, сімейної психотерапії та довготривалої підтримки.

Науковці Львівського державного університету безпеки життєдіяльності у своїх дослідженнях підкреслюють значення стресостійкості, кризової інтервенції та психологічного супроводу рятувальників і військових, що може бути адаптоване до системи підтримки ветеранів [4].

У цьому контексті соціальна робота виступає не лише як сфера допомоги, а як інструмент розвитку та соціальних інновацій.

Отже, соціального супроводу, реабілітації та соціальної інтеграції ветеранів війни, професійної адаптації, здобуття нових професій (перекваліфікація), підтримки підприємництва ветеранів зазнає глибоких змін, що стосуються інституційних структур, професійних ролей та рівнів взаємодії. Її ефективність визначатиме здатність суспільства відновитися, забезпечити гідне життя постраждалих груп та сформувати стійкі, згуртовані громади.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». 11 с.
2. World Health Organization. Mental health and psychosocial support guidelines for emergency settings (2022). 1 с
3. Деякі питання впровадження діяльності служб супроводу військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, поліцейських та членів їх сімей: Постанова КМУ № 948 від 20.08.2024.
4. European Network of Veterans Policies. Models of veterans' integration and rehabilitation in EU countries (2021).